

Resebrev Nr 96

21-27 december 2005

JORHAT-SIBSAGAR-MAJULI ISLAND

-TEZPUR-GUWAHATI

Veckolång rundresa i indiska delstaten Assam – en delstat belägen i nordöstra hörnet av Indien och som domineras av att den genomkorsas av floden Brahmaputra med hela familjen. Strax dessförinnan hade jag och min kollega Staffan Lindberg varit på tjänsteresa för SASNETs räkning och besökt universitet i just Assam (se resebrev nr 26), och det besöket inspirerade mig starkt till att göra en resa också med familjen. Vi flög från Kolkata med Jet Airways till staden Jorhat, och därifrån for vi till Ahom-folkets förkoloniala huvudstad Sibsagar, vidare till Majuli-ön i Brahmaputrafloden fylld med vaishnavakloster, satsaras. Så till Kaziranga National Park med dess 1 700 noshörningar, staden Tezpur där mytologin är levande om vilken hinduisk gudom som är främst, Shiva eller Krishna. Slutligen storstaden Guwahati där vi firade jul med släktingar och besåg det fantastiska Kamakhya-templet tillägnat gudinnan Durga.

21 december 2005

Tillsammans med hela familjen – **Bubu, Mattias, Marie** och **Daniel**, förstärkt med Mattias och Maries goda vän **Philippe**, inledde jag denna dag en veckolång rundresa i indiska delstaten Assam – en delstat belägen i nordöstra hörnet av Indien och som dominerats av att den genomkorsas av floden Brahmaputra. Strax dessförinnan hade jag och min kollega **Staffan Lindberg** varit på tjänsteresa för SASNETs räkning och besökt universitet i just i Assam men också i delstaterna Meghalaya, Västbengalen och Orissa i Indien plus Nepal, Bhutan och Bangladesh (se resebrev nr 26), och det besöket inspirerade mig starkt till att göra en resa också med familjen.

Vi flög från Kolkata med Jet Airways till staden Jorhat, och därifrån hade vi hyrt en bil med chaufför (ett arrangemang ordnat genom Assams statliga turistkontor i Kolkata). Det var en dryg timmes bekväm flygning där vi passerade över Bangladesh, och landade i Jorhat klockan 14:30. Vi möttes på flygplatsen av **Swapan**, en guide som följde med oss på hela den veckolånga färden. Han tog oss genast till vårt boende, Jorhat Tourist Lodge, ett enkelt men rent hotell. Vi var de enda gästerna denna dag, varför vi erhöll tre rum för familjen och ett fjärde för chaufför och guide.

På eftermiddagen promenerade vi runt i stan, och fann att det var en ganska trist småstad. Tills vi fick höra att det pågick en kulturfestival, *Assam Utsav 2005*. Tog oss dit och hade jättetrevligt, inhandlade gott Assam-te och njöt av musikunderhållning. Åter till hotellet vid 20:30 och åt förbeställd middag i restaurangen. Upptäckte irriterat att min mobiltelefon som jag skaffat i Kolkata inte fungerar för utgående samtal här i Assam.

22 december

Vi besökte den historiskt intressanta staden Sibsagar över dagen, 65 km från Jorhat. Sibsagar som tidigare hette Rangpur var huvudstad för Ahom-folket som dominerade Assam under 1700-talet innan britterna erövrade deras territorier och inkorporerade dem i Brittiska Indien 1833.

Morgonen var gråmulen och kylslagen men senare på dagen blev det skönt väder. Åt frukost 7:45 och for iväg med bilen längs en utmärkt highway. Av Sibsagars turistattraktioner besökte vi dess Shivatempel och naturligtvis den kungliga paviljongen, Rang Ghar. Hela palatset liksom den tillhörande tempelanläggning var uppfört i tegel med puts av sand, ägg och rismjöl. Utanför stan låg så Sibsagars andra mest kända plats – Joysagar, en konstgjord sjö som skapades 1697. Åt lunch på restaurang i Sibsagar men återvände sedan till Jorhat och touristlodgen halv fem på eftermiddagen. Läste böcker, såg TV och vilade.

23 december

Till Majuli island – världens största flod-ö omfluten av Brahmaputra. Majuli är känt för sina många *satsaras* – vaishnavakloster/tempel. *Vaishnavas* är hinduer som vördar Vishnu och hans avatarer som högsta gudomlighet. Bara på Majuli finns det 62 stycken *satsaras* (i hela Assam finns det cirka 600). Majuli är också speciellt på så

vis att en stor del av befolkningen utgörs av stamfolk, varav 40 procent är *mishinger*. För från Jorhat klockan 07:30 till ett färjeläge för transport till Majuli. Bilar, motorcyklar och cyklar packades minutiöst trångt för att få plats med så mycket som möjligt ombord, och kom i väg 9:30 och for över lugna vatten. Jag satt på taket, övriga gänget nere i salongen. Kom i samspråk med en fysikstudent från Majuli, på väg hem från universitetet i Dibrugarh. Ankom efter två timmars färd på Brahmaputra till samhället Kamalabari. På vägen såg vi hur stränderna eroderar kraftigt, Majuliön krymper för varje år.

Lunch på enkel restaurang, sen fick vi rum på ett guest house inne på Kamalabari-klostret. Två rum, det ena lite finare med ljus där vi kunde sitta på kvällen och umgås. På eftermiddagen tog vi en tur med bilen till öns äldsta och största *satsara* där 400 munkar bodde i fyra längor runt ett tempel. Träffade *goswamin* (abboten) som vi förde ett givande samtal med, sittande på små mattor, varefter man förväntades lämna en donation. Tittade på klostermuseet och vandrade runt *satsaran* där munkarna arbetade för fullt med att ta hand om risskörden. Några talade god engelska med oss. Vi fick veta att en hel del utlänningar brukar komma och bo i deras *satsara*.

För vidare längs de upphöjda lervägarna mellan risfält och våtmarker, där på de senare en stor mängd flyttfåglar betade. Guiden Swapan som är fågelskådare lånade flitigt ut sin kikare. Vår guest house-föreståndare var också med på turen, bra för han kände folk överallt såväl på det första klostret vi besökte (som hade en stor Garuda-staty i den tomma bönesalen) liksom hemmavid i Uttara Kamalabari-*satsaran* som vi besökte i skymningen. Även här fick vi en audiens med abboten.

Men vi tog oss också tid att bara strosa runt i Kamalabari och träffa *mishinger*. Detta stamfolk lever ofta som fiskare och bor i hus på bambupålar, större delen av året med vatten under vilket möjliggör att deras båtar kan vara placerade invid husen. Nu på vintern var det däremot torr mark runt husen.

Si och så med hygien, avloppen rann rakt ner på marken och där gick grisar och hönor runt och bökade och pickade.

Vi hade hört talas om att man i trakten producerade och drack risöl, och vi ville gärna prova. Lyckades efter visst sökande finna och testa detsamma. Det var dock ingen höjdare, stark jästsmak. Däremot fotograferade Bubu alla söta barnen som blev hur glada som helst när de fick se bilderna på sig själva i kameran. Vi köpte också två sjalar för 180 rupees styck.

24 december

Till Kaziranga National Park. På grund av *bandh* – en indisk form av generalstrejk – utlyst för hela Assam var det problem att lämna Majuli-ön på morgonen. Färjorna var inställda, så när vi kom till Kamalabaris färjestation klockan 07:30 var det helt övergivet, inga färjor där och bara en bil som stod i kö. Lite krisigt, men vår guide Swapan lyckades förhandla med en privatperson som hade en passagerarbåt som också rymde två bilar. 09:30 kom vi därför iväg på med denna. Jag och Bubu satt i salongen, barnen ute i solen och njöt av färden.

Redan klockan 6 på morgonen hade jag varit uppe och tagit en promenad i

omgivningarna och upplevde den absoluta stillheten kring vårt kloster. Ändå rådde det full aktivitet, kvinnor som sopade vägen ren från löv, fiskare som arbetade med sina nät, fåglar, kor, munkar tröskande ris med hjälp av oxar, och därtill turister som drack sitt morgonte. Kyligt i luften.

11:30 var vi framme på fastlandet efter en skön båtfärd. For vidare med bilen genom ett teodlingsdistrikt på landsvägen till Kaziranga, en färd på 87 km. Framme blev vi inkvarterade på ett guest house vid stora vägen men vi for sen till en gammal plantageägarvilla som nu förvandlats till exklusivt hotell, käkade lunch där. En timmes väntan på maten, och vi fick äta ute på verandan.

På seneftermiddagen for vi så till nationalparken där vi fick tillfälle beskåda elefanter som badade. Tog många fina bilder. Sedan till Kabi Anglong-kullarna på andra sidan landsvägen, tittade på gummiträd och besökte ett Ganesh-tempel. På kvällen åt vi även vår middag på fina hotellet, tittade på folkdansuppvisning i parken och drack öl på verandan.

25 december

Till Tezpur på eftermiddagen, men dagen inleddes i Kaziranga med elefantridning i nationalparken. Incheckning för det redan 05:15, så vi var tvungna att stiga upp 04:30. Kallt. Många indiska turister där, det var bara vi som var utlänningar.

Tvingades betala tre höga utlänningsavgifter i inträde, 1000 rupees styck för Lars, Mattias och Philippe medan Bubu, Marie och Daniel tack vare sina *Person of Indian Origin*-kort (PIO) kom undan med att betala priset för indier, som bara var 140 rupees styck. Sen tillkom avgift för fotografering (50 rupees för indier, 500 för oss utlänningar utan PIO-kort).

Det blev en sanslöst häftig upplevelse. Jag, Mattias och Philippe red på en elefant, gled fram genom det höga elefantgräset och kom nära noshörningarna som är Kazirangas specialitet. Det fanns då totalt 2 400 noshörningar i hela världen, och av dem återfann inte mindre än 1 700 i Kaziranga.

Tyvärr tog elefantridningen fort slut, en timmes vaggande färd över savannen, och slutligen in i skogen till en utkiksplats där vi fick stiga av elefanterna. Här fanns bilväg, fullt med parkerade jeepar och även vår bil var där. Nya turister väntade att byta plats med oss.

Vi hörde ett ljud av tiger men såg inga tigrar. Det här äventyret tog slut redan klockan 06:30. Då for vi till ett fik och beställde frukost. I väntan på frukosten tog vi en promenad i en närliggande teplantage. Sen åter till hotellet och vilade ett par timmar innan vi lämnade Kaziranga.

Bra landsväg till Tezpur som ligger på södra sidan av Brahmaputra. Med Kabi Anglong Hills på vänster sida och floden till höger. Staden Tezpur kallas ibland "City of Bloods", och syftar på en mytologisk drabbning mellan gudarna Shiva och Vishnu just här. På eftermiddagen tog vi en tur med bilen till Eldberget i Tezpur, som enligt legenden var den Shiva-dyrkande demonkungen Banasuras boning. Han levde där med sin vackra dotter Usha. Hur det nu var råkade Usha genom porträttmålaren Chitrlekhas försorg bli förälskad i prins Anuradha, sonson till Krishna. Det ledde till krig mellan Shiva och Krishna, något som åskådliggjordes med statyer på

utsiktsberget. Platsen var denna speciella helgdag (juldagen) full av turister, som framför allt kommit dit för att njuta en härlig utsikt över floden.

Tezpur var för övrigt en vacker stad med mycket parker och vatten. Vi inkvarterades på Tezpur tourist lodge, ännu ett bedagat ställe om än helt ok. Toaletterna var dock äckliga, något Bubu är väldigt känslig för, mer än jag. Däremot var maten i restaurangen god. Vi tog en trevlig promenad till den närbelägna parkanläggningen trots att det var avgifter för både inträde och fotografering. Det blev en kul upplevelse, ity parken var full med glada helglediga studenter från Dibrugarh som gärna ville låta sig fotograferas med oss.

På vägen åter till hotellet passerade vi så Don Bosco School och kyrka. Vi gick in och fick uppleva ett stort katolskt julfirande som pågick med inspelad musik, julkrubba och färggranna dekorationer.

En svensk cyklist som hette **Daniel** och kom från Stockholm (men ursprungligen från Hässleholm) dök oväntat upp på hotellet på eftermiddagen och sökte rum. Han hade cyklat runt i Assam, börjat i Siliguri och varit uppe i Shillong. Han hade egen medhavd cykel från Sverige, och berättade att när han cyklat färdigt skulle han ta sig till Goa och kompisar där.

Avslutade Tezpur-vistelsen med ett besök i stadens Shiva-tempel, rundvisade av en präst. Åter till hotellet blev vi väldigt besvikna för morgondagen, dels för att vi fick veta av Swapan att vi i Assams största stad Guwahati inte alls blivit inbokade på det fina hotellet Landmark (där jag bott på min tjänsteresa) utan på ett helt annat, ordinärt hotell, Blue Moon; dels för att vi fick veta att ännu en *bandh* (den 67e för året i Assam) skulle bli imorgon. Anledningen till den var att några ungdomar tillhöriga Bodo-folket blivit ihjälskjutna i Bongaon sedan de protesterat mot att säkerhetsvakter antastat kvinnor på Brahmaputra Mail-tåget på väg mot Dibrugarh. På grund av denna *bandh*, utlyst av bodo-studenternas organisation, måste vi påföljande morgon starta extremt tidigt för att hinna köra till Guwahati innan aktivister som brukligt är vid bandhs ger sig ut och stoppar all trafik.

Till sängs efter middagen 20:30, mest irriterad över att det inte blir en festlig hotellavslutning på Landmark hotell imorgon.

26 december

Till Guwahati. Upp klockan 4 och iväg i mörker 5:30 från Tezpur. Kallt, för föraren måste ha öppet fönster (annars immade vindrutan igen). Helt tomt på vägen och vi upplevde inga problem med bandhen. Framme i Guwahati klockan 7:30 efter en resa som en bit gick genom angränsande delstaten Meghalaya.

Framme i stan for vi trots allt först till Landmark hotell och förhörde oss om rum, men det stämde att hotellet var fullbokat. Istället for vi till till Blue Moon Hotell, ett hotell vi fick höra att utlänningar måste bo på. Hyfsat hotell för att vara i Indien men långt ifrån standarden på Landmark. Trist restaurang där vi åt frukost, och komplicerad incheckning, då vi skulle registreras med formulär att fylla inte bara en gång utan i triplikat.

Resten av familjen for därefter till Guwahatis mest spektakulära sevärdhet, Kamakhya-templet, medan jag stannade på hotellet. Jag hade nämligen redan och

alldeles nyligen tillsammans med Staffan Lindberg besökt detta spännande tempel tillägnat gudinnan Durga.

När man besöker Kamakhya stiger man bokstavligen ner i underjorden till en varm och fuktig källare som gör att man får en känsla av att befinna sig i gudinnans livmoder.

Zac O'Yeah berättar på ett fascinerande sätt om sitt besök just i Kamakhya i sin bok *Guru. Resa i Underlandet* från 2004.

När familjen kom tillbaka från templet gick vi ett närbeläget internetcafé för att kolla e-post. Men sedan hade vi släktbesök att göra. Vi hälsade vi på Bubus svägerskas

Pollys släktingar som är kristna, baptister. Polly är hustru till **Manto Munshi**.

For från hotellet med Swapan och bilen klockan 16:30, och inledde med ett jättetrevligt besök hos Pollys bror Bablu (**Sarat Chandra Rana**) som var mattelärare och gift med rektorn på Nichols School.

Alla kusinerna var där, och alla var trevliga, i synnerhet **Aparajit Rana**, dotter till Pollys avlidna bror. Sjöng julsånger och blev bjudna på julkakor och läckra sötsaker *mishti*. Därefter gick vi över till Pollys syster, gift med **Bir Kacharan** som var bank manager på Bank of India. Jättetrevligt även hos dem. Bjudna på kaffe och vaniljpudding. Fick fina presenter, en *khuki-naga*-sjal till mig, och en fin sidensari till Bubu. Ungdomarna utbytte e-postadresser. Kvar hos Pollys släktingar till 19:30, så fint med juldekorationer, julgran och fina hus.

Åter hotellet en stund men vid halv nio for vi till Landmark hotell. Igenkänd av receptionisten från mitt förra besök, hen frågade vilket hotell vi bodde på nu, och frågade vilket som var bäst. Åt i restaurangen en läcker middag, skön avslutning på Assam-resan. Betalade 800 rupees för all mat, med VISA-kort.

27 december

Resans avslutning med betalning för bil och guide skedde kvällen innan till en resebyråkille som dök upp på Landmark Hotel. Bilhyra för sex dagar gick på 7 200 Rs. och bensinen 4 300. Totalt 14 500 rupees.

Sov länge denna sista dag men vaknade med huvudvärk, och hade migrän hela dagen. Frukost på hotellrestaurangen, väntade sen på Swapan som skulle komma och hämta oss klockan 10, men han kom först vid 11. For till uttagsautomat, tog ut 20 000 rupees så vi kunde betala för oss. Besökte också en marknad och köpte Assamsjalar och skjorta. Flög så Guwahati – Kolkata med Air Sahara, kom iväg klockan 15:15 och landade i Kolkata klockan 16:15. Väl där tog vi två taxibilar till Tala Park. Gick smidigt idag. Hemma hade Manto julpyntat.

Sedan stannade vi ytterligare två veckor i Kolkata (och naturligtvis Shantiniketan) innan hemresa till Sverige. For dock med olika flygförbindelser. Jag flög via sultanatet Oman och stannade två nätter i dess vackra huvudstad Muscat på hemvägen.

LARS EKLUND

På väg till
Jorhat:
Mattias,
Marie
och Bubu

Lars,
Daniel och
Philippe

Assam
tea for
sale at
Assam
Utsav
2005

JORHAT

SIBSAGAR

JOYSAGAR TANK

FÄRJA TILL MAJULI-ÖN

KAMALABARI, MAJULI-ÖN

MISSINGER i KAMALABARI

KAZIRANGA

TEA ESTATE

GUWAHATI

